

ת"פ 7990/10/16 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת חיפה נגד ס מ

בית משפט השלום בחיפה

07 מאי 2017

ת"פ 7990-10-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת חיפה נ' מ

מספר פל"א 391802/2016

מספר פל"א 428433/2016

לפני כבוד השופט שלמה בנג'ו	
המאשימה	משטרת ישראל תביעות- שלוחת חיפה
נגד	
הנאשם	ס מ

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד הגב' מיטל אוחיון

ב"כ הנאשם: עו"ד הגב' מונא אבו אליונס - ס. ציבורית

הנאשם: בעצמו

[פרוטוקול הושמט]

מר דין

כתב האישום ורקע כללי:

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, בעבירות של איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, והיזק לרכוש במזיד - עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 1.10.16 סמוך לשעה 19:00, בבית אמו שברח' *** בחיפה, צעק הנאשם על אמו שתיתן לו את כספי הפנסיה של אביו, אשר אמורים היו אותה עת להתקבל אצלה. משענתה האם כי הכספים טרם הגיעו, איים הנאשם עליה בכך שאמר לה שאם לא תיתן לו את הכסף, יהרוג אותה. באותן נסיבות, בעט

עמוד 1

הנאשם בדלת חדר האמבטיה, יצר חור בגוף הדלת, חבט בדלת המטבח בחוזקה, יצר חור בדלת המטבח, קרע ווילון בסלון, קרע את ריפוד הספה וכורסה בסלון, שבר שלבי תריסים בחלון המרפסת, שהוא צועק אל עבר אמו: "מפגרים מטומטמים, חולת נפש את תמותי".

תסקירי שירות המבחן:

בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים מקיפים.

התסקיר הראשון הוא מיום 28.2.17, ממנו עולה, כי מדובר בנאשם בן 25, רווק, אשר באותה עת שהה במעון רמת טבריה. משפחת המוצא שלו מונה הורים שהתגרשו כשהיה בן 7. אמו, המתלוננת בתיק, סובלת ממחלת נפש, בעברה אשפוזים רבים. במשך השנים, הנאשם התגורר עמה, ויחסיהם ידעו עליות ומורדות. סער לא סיים את לימודיו העל תיכוניים, בשל מורכבות נפשית, אין לו ניסיון תעסוקתי והוא מתקיים מקצבת נכות. במהלך השנים, עבר הנאשם אשפוזים שונים במוסד רפואי לבעיות נפשיות, עקב אי שקט נפשי, התפרצויות זעם כלפי הסובבים אותו והוא אובחן כבעל הפרעת אישיות אורגנית. עוד ידוע על ניסיון אובדני לנאשם, וב-2015 נבדק בבית חולים רמב"ם ונמצא שריו במצב פסיכוטי. אשפוזו השני היה בחודש מרץ 2016, עקב ניסיון אובדני נוסף, באמצעות בליעת כדורים, זאת לאחר שהוריו הפסיקו לממן את שכר הדירה שלו. ביוני 2016 היה מאושפז למשך יממה במחלקה פסיכיאטרית פתוחה, ואובחן כסובל מהפרעת אישיות עמוקה.

שירות המבחן מסכם את חוות דעתו וקובע כי מדובר באדם בעל אישיות סכיזופילית המוכר למערכת בריאות הנפש. הוא אושפז מספר פעמים לתקופות קצרות, כאשר באחת מהן היה במצב פסיכוטי. הוא סובל מגיל צעיר מבעיות בריאותיות שונות, מתקשה מבחינה חברתית ובתקשורת בין אישית. בסופו של יום, ביקש שירות המבחן דחייה של הדיון בעניינו, על מנת ליצור קשר עם אמו ועל מנת לעמוד בקשר עם גורמי השיקום והבריאות ברווחה בניסיון למצוא עבור הנאשם מסגרת שיקומית מתאימה.

התסקיר השני, הוא מיום 3.5.17, ממנו עולה, כי לאחר ששירות מבחן עמד בקשר עם אמו של הנאשם, עם גורמי הטיפול, הרווחה והבריאות, מסר כי סער אינו מתפקד במעון רמת טבריה, יש למצוא עבורו מסגרת חלופית. הוא תיאר את שהותו במעון כסבל מתמשך, וביטא כעס כלפי שירות המבחן. משיחה שקיים שירות המבחן עם רכזת סל השיקום במחוז צפון, עולה כי הנאשם מוכר להם וכי טרם מעצרו, קיבל סיוע משירותי סל שיקום למשך מספר חודשים.

אשר לעמדת אמו, זו הביעה תקווה כי בנה ימצא מקום מגורים מתאים עבורו, תיארה ביטוי אלימות של הנאשם כלפיה וכלפי רכושה בתקופות בהן התגורר בביתה, ולדבריה, ככל שהדבר תלוי בה, לא תאפשר לו לגור בבית, וככל שהוא יקבל אחריות על מהלך חייו, היא מוכנה לסייע לו כלכלית.

שירות המבחן סיכם את תסקירו, וקבע כי נוכח הקשיים של הנאשם ליצור שיתוף פעולה עם גורמי התמיכה והטיפול, אין אפשרות להציע לו מענה טיפולי המתאים לצרכיו.

עוד ציין, כי על אף שלא ניתן לשלול את הסיכון להישנות התנהגות פוגענית כלפי אמו בעתיד, ההתרשמות היא, כי ההליך המשפטי המתנהל נגד הנאשם, היווה גורם מרתיע, מציב גבולות. הענישה הקונקרטית בדמות של מאסר בפועל, עלולה לפגוע בתפקודו, הלא יציב גם כך. על כן, המליץ להסתפק בענישה צופה פני עתיד, הכוללת מאסר על תנאי לתקופה ממושכת, והתחייבות כספית.

עמדת המתלוננת:

אמו של הנאשם ביקשה לפתוח את הדיון ולומר לבית המשפט, כי היא מבקשת שבית המשפט יקל בעונשו של הנאשם, לא יחמיר איתו. היא לא ציינה כי היא חוששת ממנו, או כי יפגע בה. היא מבקשת להוות מקור תמיכה בבנה, וככל שירצה לשמור על קשר ולהגיע אליה, היא מוכנה לכך.

טיעוני ב"כ הצדדים:

ב"כ המאשימה עמדה על החומרה שיש בביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, תוך שהיא מדגישה כי הן נעברו כלפי אמו. עוד ציינה, כי מדובר בין היתר בעבירת איומים, שעלולה הייתה להידרדר במהירות לפגיעה בנפש, ולאור טיעוניה, טענה כי מתחם הענישה בעניינו של הנאשם, בנסיבותיו של תיק זה, נע בין עונש מאסר מותנה ל-12 חודשי מאסר בפועל, וענישה נלווית. לגישתה של ב"כ המאשימה, אין שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם, בהעדר מענה שיקומי.

ב"כ הנאשם טענה כי בית המשפט מכיר היטב את הנאשם, לאור הדיונים הרבים והארוכים שהיו בעניינו. מדובר בבחור בעל נסיבות חריגות מבחינה אישיותית, משפחתית, ונפשית. בשל מורכבותו האישיותית, התגלגל לאירוע נשוא תיק זה, אשר אינו משקף את דפוסי התנהגותו. הנאשם שהה במסגרת חודשים רבים, מילא אחר החלטות בית המשפט, אחר התנאים המגבילים, נטל אחריות מלאה על מעשיו. כאשר בית המשפט ציווה עליו לשהות במעצר בית אצל חבריו, לא הפר את התנאים, ולימד בכך שניתן לתת בו אמון, ושהוא אינו מסוכן. עוד ציינה, כי הסיכויים להישנות העבירה הן נמוכים, בהתחשב בכך שהנאשם אינו מתכוון לחזור לבית אמו, אינו מתכוון להיות איתה בקשר, וההליך המשפטי שהיה מאוד אינטנסיבי עבור הנאשם, היווה עבורו גורם מציב גבולות ומרתיע. בנסיבות אלה, מבקשת הסניגורית לאמץ את המלצת שירות המבחן.

דין והכרעה עונשית:

מעשיו של הנאשם הינם ללא ספק מעשים חמורים, אשר פגעו בשלומה, רכושה ובטחונה של אמו. מעבר לכך, פגיעה של אדם באביו או אימו, אינו מוסרי, והוא מנוגד למורשתנו, אשר חרתה על דגלה, את הכבוד שיש לרחוש לאב ואם כדכתיב, "כבד את אביך ואת אימך למען יארכו ימך על פני האדמה אשר אני נותן לך".

יחד עם זאת, נסיבות ביצוע העבירה הן נסיבות שלא ניתן להתעלם מהן. מדובר בבחור בעל עולם רגשי מורכב, אשר סובל מבעיות נפשיות ואישיותיות לא פשוטות, שלא כאן המקום להרחיב בהן.

תסקיר שירות המבחן המפורט, מדבר בעד עצמו, ומלמד על כך שהנאשם היה מטופל במשך תקופה ארוכה, במוסדות לבריאות הנפש. עקב מצבו הנפשי, סבל מהתפרצויות זעם ואלימות כלפי הסובבים אותו, ואובחן כבעל הפרעת אישיות אורגנית.

יחסיו עם האם ידעו עליות ומורדות, ובעניין זה, כפי שלמד בית המשפט במהלך הדיונים בפניו, מפי הנאשם עצמו, הם ידעו מורדות תלולים למדי. הנאשם הפגין עצב רב כאשר דיבר על אמו, וטען ליחסים עכורים עמה, האשמות שווא מצידה. עוד ציין, כי מדובר באם אשר בעצמה סבלה מבעיות נפשיות, אשר הקרינו על יחסיה כלפיו.

תסקיריו המפורטים של שירות המבחן, התייחסו למבנה האישיות של הנאשם, כמו גם לבעיות הנפשיות שלו, ויחסיו המורכבים עם אמו.

כאשר בית המשפט בוחן את נסיבות ביצוע העבירה, לא יוכל הוא להתעלם מהמאפיינים האישיותיים, נפשיים, רגשיים, המאוד מיוחדים של הנאשם, והקרבה שיש לנאשם לסייג לאחריות פלילית, עקב מצבו הנפשי.

בנסיבותיו של המקרה שבפניי, נמצא לנכון לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין עונש מאסר על תנאי והתחייבות, ועד לעונש של 6 חודשי מאסר בפועל.

בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אין לי אלא לחזור על הרקע הכללי ממנו מגיע הנאשם, רקע בריאותי ונפשי קשה, מספר ניסיונות אובדניים בחייו של הנאשם, עזובה רגשית, תחושות ניכור וזלזול מצד משפחת הגרעין של הנאשם.

הנאשם התלונן לא אחת על כך שמשפחתו פוגעת בו, לא מסייעת לו. הדיונים בעניינו היו ארוכים, תוך שבית המשפט נחשף לרבדים שונים באישיותו של הנאשם, ולומד מפיו על עולמו הרגשי המטולטל.

לאחרונה, הורה בית המשפט על ביטול המעצר בהשמה במעון רמת טבריה, והעביר את הנאשם למעצר בית בבית חבריו. השפעת הדברים לא איחרה לבוא. בדיון היום, מודה הנאשם כי המעטפת החברתית לה זכה עקב ביטול התנאים המגבילים עליו, והשמתו בבית חבריו, הטיבה עמו מאוד. הוא מרגיש טוב בסביבה עוטפת זו. הדברים ניכרים מהופעתו בפני בית המשפט, מהרצאת דבריו בפני בית המשפט. אף אמו, אשר ביקשה לפתוח את הדיון בהתייחסות לעונשו, הדגישה כי בנה נראה טוב, והמצב רוח שופר, וניכר כי הסביבה החברתית בה הוא שוהה, הטיבה עמו.

לצד דברים אלה, יש לקחת בחשבון, כי על הנאשם להיות במסגרת טיפולית רשמית, אשר תתווה לנאשם גבולות. שירות

המבחן אמנם לא בא בהצעה לתכנית טיפולית, בטענה שהנאשם לא משתף פעולה, אך לצד דברים אלו, מצוין כי בדוח סוציאלי שקיבל אודותיו, מהמחלקה לשירותים חברתיים בקרית ביאליק מיום 28.2.17, צוין כי הנאשם הופנה אליהם בחודש דצמבר 2014, לאחר שהופעל נהל אורות אדומים ביוזמת המוסד לביטוח לאומי (נוהל המופעל כאשר קיים חשש לחייו של אדם), התיק נגזז בשלב מאוחר יותר, לאחר שלא הייתה התערבות טיפולית בעניינו והוא לא פנה לבקשות עזרה כלשהן במשך שנה.

במהלך התקופה בה היה מוכר למחלקה, נעשו נסיונות לתווך בינו לבין גורמי סיוע שונים, והוצע לו סיוע במימוש זכאותו להשתלב בתכנית "סל שיקום" של משרד הבריאות, אך לאורך כל תקופת ההיכרות עמו, הנאשם, כך נמסר, סירב לשתף פעולה או לקבל הכוונה.

אני מוצא לנכון להבהיר לנאשם, כי עליו לגייס עצמו לכל סיוע על מנת להשתלב בתוכניות טיפוליות, שיקומיות, של משרד הבריאות או משרד הרווחה.

בנסיבות המצטברות של העניין שבפניי, סבורני כי על העונש שיוטל על הנאשם, להיות בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם.

אף אני סבור, כמו שירות המבחן, כי הטלת ענישה קונקרטית בדמות של מאסר בפועל על הנאשם, תחבל קשות בנפשו הרגישה ביותר של הנאשם, בתפקודו שזה עתה החל לבצבץ ולקרום עור וגידים. נראה כי ענישה בדמות של מאסר מותנה הולמת, לצד סנקציה כספית והוראות נוספות, אשר יבטיחו גם את שלומה של המתלוננת, ויקטינו את הסיכוי להישנות העבירה, יהיה בהן כדי לתת מענה הולם, הן קונקרטית ברמת הענישה, והן פרטנית ביחס לנאשם ולנסיבותיו הלא פשוטות, כפי שפורטו לעיל.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו עבירת אלימות מסוג פשע.

4 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו עבירת אלימות מסוג עוון.

הנאשם יחתום על התחייבות כספית בגובה של 5,000 ₪, להימנע במשך 3 שנים מהיום, מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

הואיל והנאשם הודיע כי הוא עבר להתגורר במרכז הארץ, ועל מנת להבטיח את שלומה של המתלוננת, אני אוסר על

הנאשם להימצא ברדיוס הנופל מ- 500 מטר מכתובת בית מגורי אימו בחיפה, לפרק זמן של 180 יום, על מנת שבתקופה זו ישתלב במסגרות טיפוליות.

אני מפנה מכאן קריאה לשירותי הרווחה, הבריאות והשיקום, שבמחוז מגוריו החדש של הנאשם, לבחון את עניינו של הנאשם, לסייע לו לקדם את הסיוע השיקומי הטיפולי לו הוא נזקק, במסגרת תכנית "סל שיקום" מחוזית של משרד הבריאות (תכנית למתן מענה שיקומי למתמודדים עם בעיות נפשיות בקהילה), ולהגיש לנאשם כל סיוע ו/או טיפול לו הוא זקוק.

המזכירות תעביר העתק החלטה זו למחלקה מחוזית הרלוונטית למקום מגוריו של הנאשם במשרד הבריאות.

התנאים המגבילים שהוטלו על הנאשם במסגרת תיק זה - מבוטלים.

הפיקדון שהופקד בתיק המעצרים - יושב למפקידו.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום י"א אייר תשע"ז,
07/05/2017 במעמד הנוכחים.
שלמה בנג'ו, שופט